

ному аналізу таке зіставлення доходів після оподаткування не розглядається як нейтральне. Умова нейтральності національної власності задовольняється стягуванням податків “у джерела” (за виключенням доходів, отриманих за кордоном, з оподаткування у країні походження).

Висновки. Розв’язання проблеми нейтралізації впливу міжнародного оподаткування на рішення економічних агентів є ключовим моментом досягнення ефективності податкової системи. Наразі теорія пропонує декілька шляхів її вирішення, які, проте, не легко реалізувати на практиці. Зокрема, принципи нейтральності капіталу до експорту та нейтральності капіталу до імпорту можуть бути одночасно впроваджені лише в умовах, коли дохід від капіталу обкладається за однаковою ставкою у всіх країнах. Це вимагає ідентичності податкових систем, включаючи ідентичність податкових ставок, податкової бази та вибору між оподаткуванням за принципом “джерела доходу” і принципом резидентності. Проте той факт, що наразі суверенні держави є вільними в своїх рішеннях щодо встановлення і змінювання ставок податків, залежно від сформованої економічної ситуації, становить значні труднощі у досягненні ідентичності податкових систем. Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на визначення механізмів забезпечення нейтральності податкових систем окремих країн, які беруть участь у міжнародному переміщенні капіталів та міжнародній торгівлі товарами.

Література

1. Терещенко С.І. Податок на прибуток: необхідність урахування критерію нейтральності / С.І. Терещенко // Фінанси України. – 1997. – № 4. – С. 103–107.
2. Dailystocks daytrading portal [Електронний ресурс]. – Capital export neutrality. – Режим доступу до статті: http://www.dailystocks.com/glossary_words/CAPITAL%20EXPORT%20NEUTRALITY.htm. – Загол. з екрану.
3. Dailystocks daytrading portal [Електронний ресурс]. – Capital import neutrality. – Режим доступу до статті: http://www.dailystocks.com/glossary_words/CAPITAL%20IMPORT%20NEUTRALITY.htm. – Загол. з екрану.
4. Desai M.A. Evaluating International Tax Reform / M.A. Desai, J.R. Hines, Jr. – Harvard Business School, 2003. – 24 p.
5. Graetz M.J. The David R. Tillinghast lecture Taxing International Income: Inadequate principles, outdated concepts, and unsatisfactory policies / M.J. Graetz. – New York University School of Law, 2000. – 76 p.
6. Hines J.R., Jr. The case against deferral: A Deferral reconsideration / J.R. Hines, Jr. // National Tax Journal. – 1999. – Vol. 52, № 3. – P. 385–404.
7. Knoll M.S. Reconsidering International Tax Neutrality / M.S. Knoll // University of Pennsylvania. – Research paper № 09-16. – May 2009. – 47 p. pp. 7–9.
8. Lymer A. The international taxation system / A. Lymer, J. Hasseldine. – Springer, 2002. – 336 p. P. 13.
9. Rousslang D.J. Deferral and the optimal taxation of international investment income / D.J. Rousslang // National Tax Journal. – 2000. – Vol. 53, № 3. – Part 1. – P. 589–600.
10. Shaheen F. International tax neutrality: reconsiderations / F. Shaheen // Virginia Tax Review. – 2007. – Summer. – P. 203–239.
11. Wilford W.T. United States Taxation of Foreign Investment Income: Issues and Arguments. By P.B. Musgrave: Book review / W.T. Wilford // The Journal of Finance. – 1970. – Vol. 25, № 4. – P. 993–995.

УДК 336.012.23(477)

А.О. МЕЛЬНИК
Хмельницький національний університет

СТРАТЕГІЯ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

У статті розглянуто основні напрямки грошово-кредитного регулювання з метою забезпечення стабільного економічного середовища. Визначено структуру грошово-кредитної стратегії та її пріоритетні завдання.

The article deals with main trends of money-credit regulation to provide the stable economic position. The article determines the structure of money-credit strategy and its priority tasks.

Вступ. У сучасних умовах розвитку світового господарства економічна роль держави залежить не від ступеня втручання в ринковий механізм, а від участі в забезпеченні внутрішніх і зовнішніх умов ефективного функціонування національної економіки.

Економічна функція сучасної держави реалізується через її економічну політику, яка є однією з найбільш важливих передумов стабільності і дозволяє ефективно функціонувати в умовах різних впливів, зберігаючи при цьому свою структуру і здатність контролювати процеси змін. Економічно ефективна політика держави відстоює національні інтереси гарантуючи економічну безпеку, налагоджує стійкі міжнародні відносини. Держава і ринок визначають русло, в якому розвиваються економічні процеси. Обсяги регулюючих функцій, що виконують держава і ринок періодично змінюються під впливом глобалізації.

Критичним аспектом для визначення основних напрямів державної політики в сфері економіки України, повинна бути її адекватність і відповідність реальному місцю і ролі України у світових економічних і політич-

них процесах. Процеси світової глобалізації і суспільних трансформацій підсилили пріоритетність грошово-кредитної проблематики у сфері державної економічної політики [4]. Ефективне функціонування і розвиток економіки країни в значній мірі залежить від умов грошово-кредитного ринку, який є фундаментом для розвитку ринкових відносин.

Під впливом світової глобалізації та лібералізації ринків у сфері грошово-кредитних відносин зростає хаотичність і непередбачуваність, загострились відносини країн боржників і кредиторів, підвищився рівень нестабільності світового фінансового ринку. Принципово змінився характер взаємодії суб'єктів світового фінансового ринку з державними регуляторами. Внутрішні грошово-кредитні ринки в таких умовах вимагають формування загально державної стратегії, яка б забезпечувала стабільність розвитку економіки. Стратегія грошово-кредитної стабільності, на нашу думку, визначає характер фінансової політики держави та її пріоритетні напрями.

Роль держави на етапі становлення, формування ринкової економіки якісно відрізняється від її ролі в умовах функціонування вже сформованої, відрегульованої економіки ринкового типу [3]. Ринковий механізм не може самостійно розробити стратегічні програми розвитку економіки, глибокі структурні перетворення виробництва, тому необхідна участь держави. Ситуація, що склалась на грошово-кредитному ринку вимагає внесення в економічну політику України термінових коректив.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми грошово-кредитної стабільності розглядались у наукових працях таких вітчизняних вчених як: О. Білоруса, С. Боринця, В. Будкіна, О. Гаврилюка, А. Гальчинського, В. Геєця, А. Мокія, А. Даниленка, М. Дудченка, Л. Кістерського, Г. Климка, А. Кредісова, З. Луцишин, Ю. Макогона, О. Рогача, О. Шниркова, А. Чухна, І. Лютого, О. Барановського та багатьох інших.

Світові тенденції розвитку фінансового ринку та його інфраструктури розглядаються в працях С. Боринця, О. Рогача, З. Луцишин, Ю. Макогона, О. Шниркова. Окремі засоби грошово-кредитного регулювання розкриті в працях Лютого І.О., Стельмаха В.С. [2]. Аспекти фінансової безпеки держави розкриті у наукових працях Барановського О.І. [1].

На наш погляд не дивлячись на значний науковий доробок у сфері грошово-кредитної стабільності, необхідно постійно аналізувати і визначати тенденції розвитку світового фінансового ринку та співставляти його з регулюванням внутрішнього грошово-кредитного ринку. Сучасні умови розвитку фінансових ринків вимагають переформатування стратегії грошово-кредитної стабільності розвитку економіки.

Відсутність теоретичних розробок у цій сфері є причиною незважених, хаотичних дій щодо регулювання грошово-кредитного ринку на практиці.

Мета дослідження. В даній статті ми маємо на меті визначити місце стратегії грошово-кредитної стабільності в економічній політиці, її структуру і найбільш дієві інструменти.

Результати дослідження. Основою економічного розвитку країни є економічна політика, яка охоплює велику кількість сегментів регулювання (рис. 1), важливою її складовою є фінансова політика, яка визначає пріоритети у розвитку фінансового ринку.

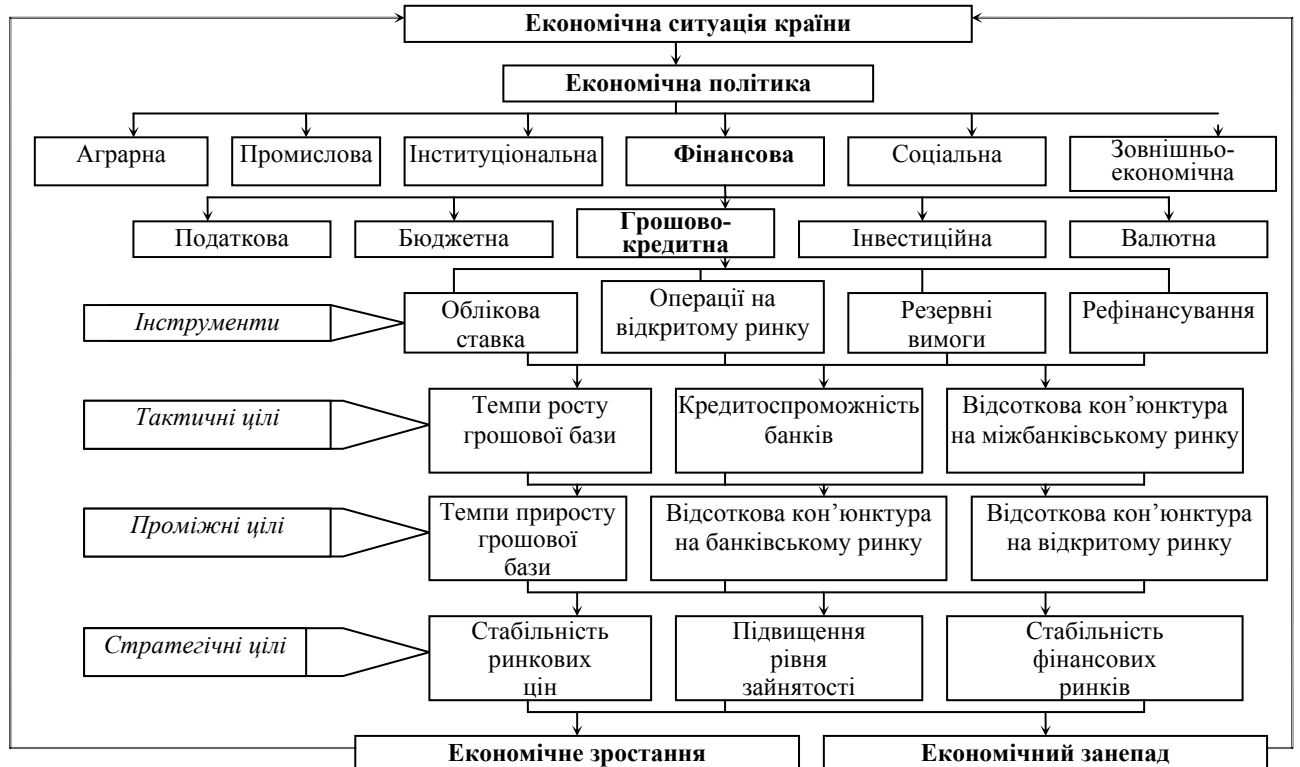

Рис. 1. Місце та структура грошово-кредитної політики в економіці країни

Фінансовий ринок є багатовимірною структурою, яка лежить в основі всіх економічних процесів у державі і визначає їх характер.

Передумовою економічного розвитку є стабільність фінансового ринку та прогнозованість його розвитку. Фінансова стабільність, як правило залежить від: стійкості банківської системи, стану платіжного балансу, обсягів внутрішньої і зовнішньої заборгованості, коливання курсів валют, обсягу грошей в обігу, темпів інфляції та інших чинників. Варто зазначити, що ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності відіграє грошово-кредитний ринок.

Стратегія грошово-кредитної стабілізації покликана визначити принципові позиції держави щодо регулювання грошово-кредитного ринку та формування ефективних грошово-кредитних відносин між суб'єктами господарювання. Для визначення рівня важливості грошово-кредитної стабільності необхідно з'ясувати основні завдання регулюючих монетарних органів. Завдання монетарних органів влади як правило формують грошово-кредитну стратегію держави. Грошово-кредитна стратегія включає ряд цілей, які поділяють на три основні групи за рівнем їх контрольованості з боку монетарних органів: стратегічні, проміжні, тактичні.

Стратегічними цілями грошово-кредитного регулювання є бажані кінцеві результати економічної політики держави. Як правило, держава визначає декілька стратегічних цілей, але їх одночасне досягнення не можливе із-за існуючих економічних суперечностей розвитку фінансових відносин. Поява суперечностей між стратегічними цілями ставить перед керівництвом держави проблему вибору при визначенні пріоритетів першочергового досягнення тих чи інших цілей.

Досягнення цілей вимагає формування чіткої стратегії дій держави, щодо грошово-кредитного регулювання. Стратегія це – детальний, всебічний комплексний план, спрямований на досягнення цілей держави, який передбачає визначення проміжних і тактичних цілей, досягнення яких призведе до отримання бажаних результатів економічної політики держави. Формуючи грошово-кредитну стратегію монетарні органи встановлюють для себе проміжні орієнтири (цілі), які застосовують у залежності від змін економічного середовища.

Тактичні цілі грошово-кредитного регулювання мають короткостроковий оперативний характер і покликані забезпечити досягнення проміжних цілей. Необхідність у визначенні тактичних цілей зумовлена тим, що деякі інструменти грошово-кредитного регулювання прямо не сприяють досягненню стратегічних цілей, при цьому економічні процеси характеризуються зворотною дією, яку неможливо передбачити. Тактика – цілі і засоби, форми і способи діяльності, які найбільше відповідають конкретним обставинам на даний момент і забезпечують досягнення стратегічних цілей. Система тактичних цілей дає можливість запобігти помилкам при досягненні стратегії грошово-кредитної стабільності.

Грошово-кредитна стабільність створює передумови ефективного функціонування економіки, забезпечує керованість грошово-кредитного ринку і оптимальну рівновагу між попитом і пропозицією грошей.

Проблемою забезпечення грошово-кредитної стабільності в Україні є відсутність чіткого визначення проміжних цілей стратегії, всі проміжні цілі які визначаються НБУ є суперечливими, досягнення одних унеможлиблює досягнення інших чи призводить до відхилення їх прогнозованих значень. Відхилення фактичних значень грошово-кредитних показників від прогнозованих підриває авторитет НБУ, як регулюючого органу і зменшує довіру до нього з боку суб'єктів господарювання.

Грошово-кредитна стабільність визначається за рядом критеріїв: темпом інфляції, коливанням валютного курсу, обсягом грошової маси в обігу, обсягом кредитування фінансового і реального секторів економіки. Виходячи з цього стратегічними цілями досягнення стабільності є досягнення оптимального рівня даних критеріїв та утримання їх на рівні, що забезпечує ефективне функціонування господарюючих суб'єктів.

Пріоритетами при реалізації стратегії грошово-кредитної стабільності мають бути:

- обмеження інфляційних процесів;
- встановлення жорсткого контролю за приростом грошової маси;
- припинення прямого кредитування дефіциту державного бюджету;
- зменшення інфляційного потенціалу економіки.

Грошово-кредитну стабільність можна розподілити на цінову стабільність і фінансову.

Висновки дослідження. Варто зауважити, що в Україні можливість грошово-кредитного впливу на розвиток відтворювальних процесів і стан реального сектору економіки є обмеженим, це пояснюється недостатністю і не системністю базових і структурних реформ у реальному секторі. Лише за умов ефективного реформування економіки створюються умови для ефективної реалізації стратегії грошово-кредитної стабільності.

На сьогодні для досягнення цілей стратегії грошово-кредитної стабільності НБУ необхідно чітко визначити проміжні цілі та зосередити свої зусилля на їх дотриманні, при цьому обов'язково враховувати дієвість інструментів, що застосовуються для їх досягнення.

Стратегія грошово-кредитної стабільності повинна враховувати мінливість світового фінансового ринку.

Досягнувши бажаних результатів стратегії грошово-кредитної стабільності керівництво країни повинно забезпечити формування нової стратегії розвитку країни, а саме стратегії економічного зростання за рахунок проведення інституційних і структурних реформ.

Література

1. Барановський О.І. Фінансова безпека. – К.: Фелікс, 1999. – 338 с.

2. Грошово-кредитна політика в Україні / За ред. В.І. Міщенко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2003. – 421 с.

3. Іваницька О.М. Державне регулювання розвитку фінансової інфраструктури. Монографія. – К.: Вид-во НАДУ, 2005. – 276 с.

4. Тертичка В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. – К.: Видавництво Соломії Павличко “Основи”, 2002. – 750 с. – С. 100–112.

УДК 331.101.3

А.А. ШИЯН, Л.О. НІКІФОРОВА
Вінницький національний технічний університет

ТЕОРЕТИКО-ІГРОВЕ МОДЕЛЮВАННЯ МЕТОДІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ МЕНЕДЖЕРІВ З ПРОДАЖ

Побудована теоретико-ігрова модель для опису процесу продажу як узгодження інтересів сторін (менеджера із продаж та покупця) дозволила отримати кількісні співвідношення для управління ефективністю діяльності менеджерів, включаючи виявлення вимог до тренінгів.

The article deals with a game-theoretical model for the description of sale process as the agreement of interests of both sides (manager and buyer). A game-theoretical model allowed getting the quantitative correlations for the management activity, including the requirements for trainings.

Вступ. Економічна криза вимагає оптимізації ведення бізнесу на мікрорівні – на рівні кожної окремої фірми. Основною проблемою, вирішення якої визначає успіх у веденні бізнесу, є сьогодні оптимізація процесу продаж.

Економіка України перед кризою розвивалася досить потужно, і тому вимоги до менеджерів із продаж були не досить високими. По суті, ці вимоги так і залишилися практично незмінними з пори розпаду СРСР та закінчення епохи тотального дефіциту. Однак сьогодні, в умовах кризи, все більше на перший план виходить людський потенціал, носієм якого є окрема людина – передовсім це менеджер із продаж.

Сьогодні стрімко змінюються самі вимоги до менеджера із продаж: він стає, по суті, *консультантом*. Стосується це продаж як товарів споживання, так і товарів виробничого призначення. Покупець все більше усвідомлює свою залежність від продавця: велика кількість однорідних товарів, наявність специфічних особливостей їх виробництва чи споживання, наявність сервісного обслуговування тощо – все це покупцеві повинен пояснити саме продавець.

Із точки зору мікроекономічної теорії така діяльність приводить до зменшення інформаційної асиметрії – і, відповідно, до поліпшення стану економіки в цілому.

Таким чином, розробка способів підвищення ефективності діяльності менеджерів із продаж є вадливою запорукою виходу із кризи економіки України.

Огляд останніх досліджень. Процес продажу-купівлі як основний процес економічної діяльності розглядався вже давно. Він є основним елементарним процесом з узгодження інтересів сторін. Оскільки він регулюється інтересами сторін, то для його опису можна застосувати теорію ігор. Однією із перших фундаментальних робіт в цьому напрямку біла стаття Джона Неша [1], в якій він сформулював основну теоретико-ігрову модель для цього процесу. Сучасний стан моделювання процесу продаж наведено в [2], де розглянуто особливості взаємозв'язку продажу (торгівлі) та ринку.

У [3] доведено, що ринкові закономірності працюють найбільш ефективно за умови, коли існує інформаційна симетрія для сторін, що узгоджуються свої інтереси. Для процесу продажу це означає, що продавець сьогодні виступає в якості не тільки консультанта, але й експерта, що допомагає клієнту вирішувати його проблеми.

Постановка задачі. У попередніх роботах авторів [4] була побудована теоретико-ігрова модель для оцінювання ефективності праці менеджера з продаж, що засвідчило високу ефективність використання теоретико-ігрового підходу до опису управлінських процесів. У цій роботі показано, що теорія ігор [3, 5] виступає адекватним інструментом для опису механізму узгодження сторін в процесі продажу.

Але з іншого боку, в конкретній фірмі працюють конкретні менеджери, які й здійснюють продажі. І від їхньої майстерності залежить, по суті, майбутнє фірми. Деякі технології проведення переговорного процесу описані в [6], – але вони придатні лише для продажу товарів виробничого призначення, і, до того ж, є достатньо громіздкими. У статті побудовано теоретико-ігрову модель для моделювання процесу узгодження сторін при продажу за умови, що такі продажі відбуваються настільки часто, що можна використати статистичні закономірності.

Базова модель. Як прийнято в теорії ігор [3, 5], побудуємо спочатку математичні моделі для покупця (клієнта) та для менеджера з продаж (продавця).

Припущення 1. Клієнт характеризується функцією $p(t)$ – ймовірністю здійснити покупку залежно від часу його комунікації із менеджером-продавцем. Ця функція має максимум при деякому значенні часу спілкування t_0 , тобто $p'(t_0) = 0$ і $p''(t_0) < 0$.